

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЯР ЧАЛЛЫ ШӘҺӘРЕНЕҢ 131 НЧЕ "НУРКАЙЛАР"
МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ МӨКТӨПКӘЧӨ БЕЛЕМ БИРҮ
УЧРЕЖДЕНИЯСЕ

КИЛЕШЕНДЕ:

131 нче балалар бакчасы өлкән
тәрбиячесе

Ш.Ш. Э.Н.Шарафутдинова
«29» 08 2022 г.

КАРАЛДЫ һәм КАБУЛ

ИТЕЛДЕ:

Педагоглар советында

Протокол №1

«29» 08 2022 г.

РАСЛАНДЫ:

131 нче балалар бакчасы мөдире

Л.С. Литвинцев

«29» 08 2022 г.

**2022-2023 нче уку елына
балаларны ана теленә өйрәтүче тәрбиячесенен
укыту-эш программасы**
Утәлү вакыты: 1 ел

Программаны төзде:
балаларны ана теленә
өйрәтүче тәрбияче
Мирзагитова Г.Р.

Эчтәлек

I НЧЕ БҮЛЕК. Максатчанлык		
1.	Аңлатма язуы	3 бит
1.1	Программаның максаты һәм бурычлары	5 бит
1.2	Программа принциплары	7 бит
1.3	Балаларның яшь үзенчәлекләре	8 бит
1.4	Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр	9 бит
	Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)	9 бит
	Зурлар төркеме (5-6 яшь)	10 бит
	Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)	11 бит
II НЧЕ БҮЛЕК. Эчтәлекле		
2.1	Эш төрләре һәм формалары	12 бит
2.2	Инновацион эш	13 бит
2.3	Татар теленнән комплекслы - тематик план	14 бит
2.4	Ана теленнән комплекслы - тематик план	24 бит
III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру		
3.1	Материаль – техник яктан тәэмин ителеш	34 бит
3.2	Программалар белән һәм методик яктан тәэмин ителеш	34 бит
3.3	Предметлы – үстерелешле әйләнә - тирәлек	35 бит

Аңлатма язуы.

Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү буенча эш программасы (алга таба – Эш программасы) - мәктәпкәчә тәрбия һәм белем учреждениесендә рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшәргә, үзара һәм өлкәннәр белән аралашырга өйрәтү, төрле яктан үсеше өчен мөмкинлекләр тудыруга юнәлтелгән документ булып тора.

Эш программасы Федераль дәүләт белем стандартына (ФГОС) нигезләнеп төзелде, максат һәм бурычларны, көтелгән нәтижеләрне, белем бирү процессын оештыруны билгели.

Эш программасы мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив-хокукий актлар нигезләмәләренә көйләнгән.

Федераль жирлектә:

- 29.12.2012 елдан № 273-ФЗ «Россия Федерациясенең белем бирү турында» Федераль законы;

- Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган);

- Россия Федерациясе баш дәүләт санитар табибының 2020 елның 28 сентябрендәге 28 нче номерлы «СанПиН 2.4.3648-20 «Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының тәрбия һәм белем бирү, ял һәм сәламәтләндерүне оештыру буенча санитар-эпидемиологик таләпләр» боерыгы;

- “Мәктәпкәчә мәгарифнең белем бирү эшчәнлеген төп гомуми белем бирү программалары нигезендә оештыру һәм тормышка ашыру” (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 ел 30 август 1014 нче номерлы боерыгы);

Төбәк жирлегендә:

- Татарстан Республикасының 2013 ел 22 июль 68-ЗРТ номерлы «Белем бирү турында» Законы;

- Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Законы;

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе жирлегендә:

- МБМББУ Уставы;

- МБМББУнең төп белем бирү программасы турында нигезләмәсе.

Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү буенча эш программасы “Минем өем” (4-5 яшь), “Уйный – уйный үсәбез” (5-6 яшь), “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” (6 - 7 яшь) проектларын үз эченә ала.

Балаларны татар телендә сөйләшәргә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана. Аралашуга чыгу өчен нәтижелә чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар, интерактив уеннар тора.

Яңа сүз өйрәткәндә, сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә; төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә; уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”) ныгытыла; хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырыла: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин”.

Өйрэнгән лексиканы сөйләмдә кулланганда “Бу кем?”, “Кем юк?”, “Кәрзиндә нәрсә бар?”, “Нәрсә юк?”, “Серле янчык”, “Әйе-юк”, “Дөрөсен әйт” дидактик уеннары уйнала.

Аралаша белү күнекмәләре булдырганда “Әйдәгез танышабыз”, “Кунакны сыйла”, “Кибеттә”, “Кафеда”, “Телефоннан сөйләшү” уен ситуацияләре оештырыла.

Пиктограммалар мәктәпкә эзерлек төркемендә, яңа сүzlәр (фигыльләр) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Тәрбияче сүзлек белән эшлэгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүzlәргә таяна ала.

Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар кертү, баету хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлегенә аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы рольле уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшәргә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-әниләрнең бердәм позициядә булуы уңай нәтижә бирә.

«Татарстан Республикасы халыклары телләре турында» Татарстан Республикасы Законнда һәм «Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләр саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Бу – республикабызда эшләп килә торган милли балалар бакчалары өчен кадрлар эзерләү, аларның белемен күтәрү һәм методик ярдәм күрсәтү мәсьәләләре. Әлеге проблемаларның бер өлеше “Туган телдә сөйләшәбез” өйрәтү-методик комплектлары ярдәмендә чишелә. Тәкъдим ителгән әсбап – татар балаларын туган телгә өйрәтү, аларның сөйләмен үстерү буенча методик кулланма. Аның төп максаты ана телендә балаларның дөрөс һәм яхшы телдән сөйләмен формалаштыру. Кече яшьтән үк баланың сөйләмен үстерү аның аралашу, танып белү, әхлакий һәм рухи юнәлешләр нигезен билгели.

2010-2015 елларга мәгариф системасын үстерү стратегиясе кысаларында балалар бакчаларында балаларга туган тел өйрәтү, сөйләм үстерү юнәлешен тормышка ашыру максатыннан төзелгән “Туган телдә сөйләшәбез” дип аталган методик әсбап балалар бакчасында беренче кече яшьтәгеләр, икенче кече яшьтәгеләр, уртанчылар, зурлар, мәктәпкә хәзерлек төркемнәре өчен кулланыла.

Туган телне өйрәнүгә юнәлдерелгән эшчәнлек конспектлары Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева редакциясендә чыккан “Туганнан алып мәктәпкә кадәр. Мәктәпкәчә мәгарифнең якинча төп белем бирү программасы” нигезендә төзелгән.

Эш программасы өч бүлектән (максатчанлык, эчтәлекле, оештыру) тора, белем бирү өлкәләре буенча куелган бурычларны күздә тоты.

I БҮЛЕК. Максатчанлык

Программаның максаты:

Информацион – коммуникатив технологиялар, уен – ситуациялар, күргәзмәлелек кулланып, тел өйрәтү, аралашу теләге тудыру.

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

“Минем өем” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

1. Бер – беренче тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.
2. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, иң якин кешеләре, уенчылар, ашамлыklar хисабына сүз байлыгын арттыру.
3. Тәрбияче кушкан катлаулы булмаган биремнәренә аңлап үти, кыска фразаларны кабатлап әйтә белүләренә ирешү.
4. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зинһен сәләтләрен үстерү.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

“Уйный – уйный үсәбез” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

1. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.
2. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй жиһазлары, ашамлыklar темасына кергән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.
3. Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү.
4. Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.
5. Диалогик сөйләмне фикер йөртү, хәтер, зинһен сәләтләрен үстерү.

Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

1. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуулашу) кагыйдәләрен камилләштерү, балада үзенә сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.
2. Ашамлыklar, кыргый хайваннар, кошлар, мәктәп темасына кергән сүзләр хисабына баланың сөйләмен басту, тулыландыру.
3. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә күнектерү.
4. Диалогик һәм монологик сөйләмне, фикер йөртү, хәтер, зинһен сәләтләрен үстерү.

Балалар бакчасында татар балаларына ана теле өйрәтүне тормышка ашыру максаты һәм бурычлары.

Балалар бакчасында сүзлек эшенең өч бурычы чишелә:

1. Иң беренче чиратта, гомуми кулланылыштагы лексика хисабына (предметларны, аларның төп билгеләрен, сыйфатларын, алар белән эш-хәрәкәтләр ату) сүзлекне баепу.
2. Сүзлеккә төгәллек керту. Балаларга сүзне әйтү үрнәген бирү, аны һәр бала белән күп тапкыр кабатлау.
3. Сүзлекне активлаштыру.

Сөйләмнең грамматик төзелешен формалаштыруның төп шарты – тәрбияченең, өлкәннәрнең грамоталы сөйләме һәм сөйләмнең морфологик, синтаксик ягын, сүзъясалу ысулларын үзләштерү буенча үткәрелә торган күнегүләр.

Аваз културасы тәрбияләү буенча эш аның сөйләм сулышы, ишетеп кабул итү, артикуляция аппаратын үстерү һ. б. шундый компонентларны үз эченә ала.

Бәйләнешле сөйләм үстерү сөйләмнең ике формасын - диалоглы һәм монологлы сөйләм үстерүне күздә тотал. Диалоглы сөйләм үстерүдә сорау-жавап формасы, балаларның үзләренең сорау бирә, бер-берсенә мөрәжәгать итә белүе – иң отышлы формалар. Балаларның кечкенә хикәяләренә мөстәкыйль төзи белүе монологлы сөйләм барлыкка килүдә мөһим күрсәткеч булып тора.

Балаларны матур әдәбият һәм халык ижаты белән таныштыру – сөйләм үсешенең әһәмиятле бурычы һәм чарасы. Матур әдәбият һәм халык ижаты белән таныштыру түбәндәге бурычларны чишкәндә тормышка ашырыла:

1. Дөньяны бербөтен итеп кабул итүне, күзаллауларны формалаштыру.
2. Әдәби сөйләмне үстерү.
3. Эстетик зәвыкны, әдәби әсәрне кабул итүне үстерү.

Туган телне өйрәнүгә юнәлдерелгән эшчәнлек конспектлары Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева редакциясендә чыккан “Туганнан алып мәктәпкә кадәр. Мәктәпкәчә мәгарифнең якынча төп белем бирү программасы” нигезендә төзелгән.

Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишкәндә өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары кулланыла. Шундый чараларның берсе булып, бармак уеннары тора.

Балалар белән эшләү дәверендә төрле предметлар тотып биюләр, уеннар кин кулланыла.

Нәниләр белән эшләгәндә “Жанлы картиналар” куллану зур урын алып тора.

Балаларның игътибарын туплау, эшчәнлеккә карата кызыксыну уяту, ял иттерү (релаксация) максаты белән шигъри әсәрләргә зур игътибар бирелә.

Матур әдәбият, халык ижаты, күрсәтмәлелек, предметлар белән уен хәрәкәтләре, кошларның, жәнлекләренң образларын имитацияләү. Кабатлауның төрле вариантлары бар: тәрбияче артыннан, балалар артыннан, тәрбияче белән бергә, күмәк, индивидуаль.

Балаларны активлаштыру балаларның жавапларын конкретлаштыру, аерым сүзләрен, фразаларны, хәрәкәтләрен кабатлату максаты белән эшләнә.

Программа принциплары.

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга эзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтияжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлай. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яш үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Күрсәтмәлек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйләп рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүнең төп чарасы булып торган уен аша үткөрү.

Интеграция принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү.

Балаларның яшь үзенчәлекләре

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

Бу яшьтә баланың өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән аралашуда мөстәкыйльлеге үсеш ала. Балалар өлкәннәр белән практик эшләрдә (йомыш үтәү, күмәк уеннар) аралашуны дәвам итү өстенә интеллектуаль аралашуга да омтылалар. Бу күпсанлы сораулар (Нигә?, Ни өчен?, Нәрсә өчен?) бирүдә һәм өлкәннәрдән яңа информация алырга теләүдә күренә. Балаларның сүзлегендә теләктәшлек, кеше хәленә керә белү, кызгану сүзләре барлыкка килә. Яшьтәшләрен үзләренә жәлеп итү өчен балалар аралашуның ситуациясенә карап, интонация, ритм, сүз тизлеген жайлылар. Өлкәннәр белән аралашу вакытында сөйләм этикеты кагыйдәләрен үтәп, исәнләшү, сабуулашу, рәхмәт әйтү, гафу үтенү, юату, кызгану, кеше хәленә керә белү сүзләрен кулланалар. Бу яшьтә баланың сөйләмә бәйләнеше һәм эзлекле була.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

Алтынчы яшьтә баланың сөйләм үсешендә мөһим үзгәрешләр барлыкка килә. Авазларны дөрес әйтү бу яшьтә норма булып тора. Балаларда (чит телгә), татар теленә карата кызыксынулары арта, шул телдә сөйләшәргә, жырларга, аудио – видеоязмалар тыңларга, телевизион тапшырулар карарга теләкләре үсә. Балалар сөйләмдә гомумиләштерүче, күпмәгънәле сүзләр, антонимнар, синонимнар куллана башлыйлар. Аларның сүзлегә профессияне, социаль учреждениеләрне аңлатучы сүзләр, фигылләр, сыйфатлар хисабына баетыла. Балалар сөйләм әдәбе кагыйдәләрен өйрәнә, мөстәкыйль рәвештә уенлы һәм эшлекле диалоглар төзәргә, туры һәм кыёк сөйләмне кулланырга өйрәнәләр, тасвирлау һәм хикәяләр монологында геройның хәлен, кәефен, эпитетлар һәм чагыштырулар кулланып, бирергә сәләтле. Балалар үзара кара – каршы сөйләшәргә, үзләренә юнәлгән сөйләмне аңларга һәм шулай ук тиешле репликаны кулланып җавап бирергә сәләтлеләр. Бу яшьтәге балалар уен ситуацияләре, проблемалы – эзләнүле уен ситуацияләрен барлыкка китереп, күрсәтмә эсбаплар, мәгълүмати – аралашу технологияләрен кулланып аралашырга өйрәнәләр.

Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)

Бу яшьтә баланың сөйләм төрле контингет кешеләре белән аралашуга мөмкинлек бирә. Балалар авазларны дөрес әйтү генә түгел, фонемаларны һәм сүзләренә таныйлар. Телнең морфологик системасын үзләштерү аларга исемнәрнең, фигылләрнең һәм сыйфатларның катлаулы грамматик формаларын төзәргә мөмкинлек бирә. Чит телгә карата тотрыклы кызыксыну үсә. Мәгълүмати – аралашу технологияләрен кулланып аралашырга өйрәнәләр, аудио – видеоязмалар, уку – уку методик комплекларын кулланып предметны, аның билгесен, хәрәкәтен белдерүче сүзләрен һәм сүзтезмәләрен сөйләмдә, аралашуда актив кулланалар. Гади аралашу өчен кирәк булган сөйләм берәмлекләре белән балаларның лексикасы баяй, сүз байлыклары арта. Бу яшьтәге балалар төзелеше ягыннан катлаулы булмаган хикәя һәм сорау жөмлеләр төзиләр. Татар телендә сөйләшүче әңгәмәдәшенең сөйләмен тыңлый белергә, нәрсә турында сөйләгәннең аңларга тырышалар. Телне аз белүләренә дә карамастан диалогларда катнашырга омтылалар. Мәктәпкә эзерлек төркеме балалары бик еш сөйләмдә катлаулы жөмлеләр кулланалар. 6—7 яшьтә баланың сүз байлыгы арта. Диалог төзегәндә бала сорауларга тулы җавап бирергә, үзе сораулар бирергә, әңгәмәдәшен аңларга тырыша. Монологик сөйләм дә актив рәвештә үсә. Балалар эзлекле һәм бәйләнеше итеп сөйли алалар.

Программа үзлештерүдә көтелгән нәтижәләр

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

“Минем өем” проекты

Лексик минимум – якынча 62 сүз. “Минем өем” проекты темалары

(“Гаилә”, “Ашамлыklar”, “Уенчыklar”, “Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзлештерүләренә ирешү өчен әйбер исемнәренә мәгънәсен аңлату һәм аларны дөрес әйтү күнегүләре эшләү. Иң якын кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз*), яраткан уенчыklar (*туп, машина, курчак, эт, песи куян, аю*), ашамлыklar (*алма, ипи, сөт, чәй*) һәм саннар (*бер, ике, өч, дүрт, биш*) хисабына сүзлекне баеп һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләргә аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белү күнекмәләрен булдыру. *Алма бир. Мә, алма.*

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-*Бу кем? – Бу әти.*

-*Бу нәрсә? – Бу туп.*

Нинди? сорауларын аңларга, дөрес җавап бирергә өйрәтү.

-*Туп нинди? – Кечкенә.*

-*Машина нинди? – Матур.*

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларын аңларга һәм сөйләмдә җавап кайтарырга өйрәтү. (Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле).

-*Бу нәрсә? – Бу туп.*

-*Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).*

Тәрбияче әйткән сүзләргә, кыска фразаларын балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәргә аңлап, үти белүләренә ирешү (*мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал*).

-*Мә, куян. – Бир куян.*

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, сабуллаша белергә өйрәтү, сүзләргә дөрес, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. – Мин Оля. Мин малай – Мин Коля.

Таныш предметларның исемнәрен ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләргә (*әйе, юк*) дөрес кулланырга өйрәтү

Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыklarын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар өйрәтү.

Белем бирү эшчәнлегенә нәтижәләре

Гаилә, уенчыklar, ашамлыklar һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.

Өйрәнгән сүзләргә, кыска фразаларын аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белә.

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап үти.
 Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белә.
 Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтара белә.
 Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.
 Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.
 Әйбер исемнәренен мәгънәсен аңлый һәм аларны дөрес әйтә белә.
 Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә.
 Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлай һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.
 Раслаучы, инкарь итүче сүзләрен дөрес куллана белә.
 Мин, син алмашлыкларын аңлай һәм урынлы куллана.
 Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар белә.
 Татар телендә сөйләшү теләге бар.

Зурлар төркеме (5-6 яшь) **“Уйный – уйный үсәбез” проекты**

Лексик минимум – якынча 45 сүз. “Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Таилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, талинкә, чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар*).

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? сорауын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрен ныгыту, урынлы куллану. (*Әйе, юк*)

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.

- *Бу кызыл талинкә.*

“Минем өем” проекты буенча өйрәнелгән боерык фигыльләрен ныгыту (*аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла*), яңа боерык фигыльләрен (*ки, сал*) сөйләмдә аңлап дөрес куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенен нәтижәләре

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта 107 сүз кулланып татар телендә аралаша.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Таилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Санау күнекмэләре бар, сөйләмдә куллана белә.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләргә аңлай, урынлы куллана.

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дәрәс куллана.

Берек фигураларне сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белә.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Лексик минимум – якынча 60 сүз. “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлайбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баеп, тулыландыру: *син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем, бу нәрсә, нишли, йоклай, утыра, ашый, эчә, нишлисең, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың, син нишлисең, сикер-сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр-йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, биш, бишим, ак, кара, җырла-җырлайм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр.*

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү. Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирү эшчәнлегә нәтиҗәләре

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Сөйләмне аралашу чарасы буларак файдалана белә.

Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләре бар.

Үзара һәм өлкәннәр белән 167 сүз кулланып татар телендә актив аралаша.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлайбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белә.

Фигураларне урынлы куллана.

II БҮЛЕК. Эчтәлекле Эш төрлөре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрлөре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, җырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (эти-эниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (сурлар һәм яшәтешләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Инновацион эш

Яшәешне электрон технологияләре чолгап алган бу заманда балаларга белем бирү процессы да үзгәрешсез кала алмый. Берничә дистә телеканалдан мультфильмнар карауга, компьютер уеннарына күнегеп беткән балалар өчен, аларның кабул итү мөмкинлекләренә туры килгән яңа чаралар уйлап табу - заман таләбе.

Рус балаларына татар теле өйрәтүдә интерактив такта балаларга белем бирү өчен иң мөһим интерактив инструментларның берсе булып тора. Аның ярдәмендә эшчәнлекне кызыклы һәм мавыктыргыч итеп оештырырга мөмкин. Интерактив такта төрле мультимедия ресурсларда бирелгән мәгълүматларны файдаланырга, комментарийлар кулланырга, эшчәнлекне өстәмә мәгълүматлар белән баетырга мөмкинлек бирә. Уенчылар, рәсемнәр кулланып яки ковролинда аңлатып булмаган материалны нәкъ менә интерактив такта ярдәмендә бирергә була. Мондый тактада булган һәрбер объектны күчереп йөртергә, тиз арада яңа рәсемнәр ясарга, аларга төсләр бирергә, үзгәртەرгә һәм бетерергә, белем бирүдә ике яклы диалогка ирешергә (интерактив такта- бала), интернеттагы ресурслардан файдаланырга мөмкин (видео материал карау).

Баланың күз алдында барган динамик үзгәрешләр: экрандагы хәрәкәт, төс, тавыш информация бирүне аңлаешлы һәм кызыклы, ә балаларны игътибарлы булырга мәжбүр итә, шуңа күрә тема барлык балаларга да житкерелә дип уйларга нигез бар. Тәжрибәләр күрсәткәнчә, интерактив такта куллану балаларның өйрәнә торган тема белән кызыксыну дәрәжәсе артуына китерә һәм телне өйрәнү теләкләрен дә арттыра.

« Информацион- коммуникатив технологияләрне мәктәпкәчә яшьтәге балаларның танып- белү эшчәнлекләрен һәм телен үстерүдә куллану» программасын тормышка ашыру өчен бөтен мөмкинлекләр дә тудырылган.

Барлык педагоглар да SMART NOTEBOOK, Microsoft Power Point программаларында меток эшкәртмәләр ясау һәм компьютерны өйрәнү буенча курслар үттеләр. Санитар- гигиеник таләпләргә туры килгән махсус жиһазландырылган кабинет бар.

“Увлекательное обучение” методик эшкәртмәсендә уртанчылар, зурлар һәм мәктәпкә эзерлек төркеме балалары өчен интерактив уеннар эшкәртмәләре, эшчәнлек конспектлары бирелгән.

Татар теленнән комплекслы - тематик планнар

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

“Минем өем “ проекты

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Анимацион сюжет
Гаилә – 18 сәгать (1-18)		
эти эни	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай).	Аудиоязма №1-23 Дәфтәрдә эш №1-4 Анимацион сюжетлар: 1. “Өйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”
малай кыз	-Кем юк? -Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз).	
мин исәнмесез сау булыгыз	-Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз!	
исәнме	-Исәнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай).	
эт песи	-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.	
әйе юк сау бул	-Син Коля? -Әйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Әйе (юк).	
эби бабай	-Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Әйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк. -Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Әйе, кыз.	
әйбәт	-Хәлләр ничек? -Әйбәт.	
Ашамлыклар – 12 сәгать (19-30)		

ипи алма сөт чэй мә рәхмәт тәмле кил монда утыр аша эч	-Мә, ипи (алма, сөт, чэй). -Рәхмәт, әби. -Коля, мә ипи (алма, сөт, чэй). -Рәхмәт. -Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чэй) тәмле. Рәхмәт. -Мә, тәмле алма (ипи). -Мә, ипи (алма) аша. -Мә, сөт (чэй) эч.	Аудиоязма №24-39 Анимацион сюжетлар: 1. “Тәмле” кибетендә” 2. “Азат кунак чакыра”
Уенчыклар – 18 сәгать (31-48)		
бир туп зур кечкенә матур курчак куян аю	- Бу нәрсә? - Туп (курчак, куян, аю). -Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мә, курчак (туп, куян, аю). -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). -Аю (курчак, куян, туп)? -Әйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк. -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна. -Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна. - Аю (курчак, куян, туп) бир.	Аудиоязма №40-53 Анимацион сюжетлар: 1. “Паркка сәяхәт” 2. “Уенчыклар үпкәләгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”

хэллэр ничек? уйна пычрак чиста ю	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ. - Мэ, зур аю (курчак, куян, туп). - Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна). -Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю. -Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. - Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Эйе, туп чиста). - Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.	
Саннар - 6 сэгать (49-54)		
бер ике өч дүрт биш	-Ничэ? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничэ малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничэ кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Эйе. -Ничэ аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма №54-60 Анимацион сюжет: “Уйный-уйный санийбыз”
Кабатлау - 6 сэгать (55-60)		
	“Минем өөм” проекты буенча ел дэвамьнда өйрөнелгэн сүзлэр, сөйлэм үрнэклэре кулланыла.	Аудиоязма №61-64 Анимацион сюжет: “Күңелле ял итэбэз”

Зурлар төркөмө (5-6 яшь)
“Уйный – уйный үсөбөз” проекты

Актив сүзлөр	Сөйлөм үрнөгө	Аудиоязма Анимацион сюжет
Кабатлау - 3 сэгаты (1-3)		
	“Минем өөм” проекты буенча	Аудиоязма №1 Анимацион сюжет: “Шалкан”
Яшелчэләр – 21 сэгаты (4-24)		
кишер	-Бу нәрсә? -Кишер. -Мә, кишер.	Аудиоязма №2-24 Анимацион сюжетлар: 1. “Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибөз” 3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшләми, шул ашамый”
баллы	-Нинди кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр)?	
ничә	-Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр)	
суган	-Мә, зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр)	
бәрәңгә	-Рәхмәт.	
кыяр	-Зур кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр)	
кәбестә	-Кечкенә кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр)	
нинди	-Чиста кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр)	
алты	-Пычрак кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр)	
жиде	-Кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр) нинди?	
сигез	-Кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр) тәмле, зур (кечкенә), матур, чиста (пычрак)	
тугыз	Кишер баллы.	
ун	Алма баллы.	
	-Мә кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рәхмәт.	
	-Ничә кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр) -Оя, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бәрәңгә, кәбестә, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңгә,	

кызыл сары яшел нәрсә кирәк? юа	кәбестә, кыяр) -Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) бир. -Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Рәхмәт. -Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр) бир. -Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля. -Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак. -Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел) -Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк. -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк. -Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр. -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.	
Ашамлыклар – 6 сәгать (25-30)		
аш ботка	тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй) -Нәрсә кирәк?	Аудиоязма №25-29

	-Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) кирэк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге)? -Тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге). -Мэ, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) аша (эч). -Рэхмэт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) тэмле.	Анимацион сюжет: “Аш бүлмәсе”
Савыт - саба - 6 сэгаты (31-36)		
кашык тэлинкэ чынаяк зэңгэр	-Кашык (тэлинкэ, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -Зур (кечкенэ, сары, яшел, кызыл, зэңгэр). -Ничэ кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, (1-10) кашык(тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, кызыл (сары, яшел, зэңгэр). чынаяк (тэлинкэ, чынаяк).	Аудиоязма №30-37 Анимацион сюжетлар: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”
Киёмнэр - 6 сэгаты (37-42)		
күлмэк чалбар ки сал йокла	яшел (кызыл, сары, зэңгэр) күлмэк (чалбар). чиста күлмэк (чалбар). матур күлмэк (чалбар). күлмэк (чалбар) юк. -Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар). -Ничэ күлмэк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмэк (чалбар). -Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мэ, чалбар (күлмэк). -Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.	Аудиоязма №38-43 Анимацион сюжетлар: 1. “Киёмнэр кибетендэ” 2. “Шаян уенчыклар”
Шәхси гигиена – 3 сэгаты (43-45)		
бит кул хәерле көн	-Хәерле көн. -Мэ су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Анимацион сюжет:

	-Бит (кул) чиста. -Өйе, бит (кул) чиста.	“Ни өчен киёмнәр югалган?”
Өй жиһазлары – 3 сәгать (46-48)		
өстәл урындык карават	-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават). -Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык). -Нәрсә кирәк? -Карават (өстәл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.	Аудиоязма № 49 Анимацион сюжет: “Маша һәм өч аю”
Бәйрәм “Туган көн” – 9 сәгать (49-57)		
яратам бар	-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам. -Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гаилә”, “Яшелчә” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибет” уеннары.	Аудиоязма №50-60 Анимацион сюжетлар: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нәрсә ярата?”
Бәйрәм “Сабантуй”- 3 сәгать (58-60)		
	Ел дәвамында өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәге кулланыла. “Гаилә”, “Яшелчә”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибет” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Анимацион сюжет: “Сабантуй бәйрәме”

Мэктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)
“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Актив сүзлэр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Анимацион сюжет
син кем	Хәерле көн, Оля (Коля).	Аудиоязма №1 - 2
хәерле көн	-Хәерле көн, эни (эти, бабай, әби).	Аудиоязма №3 – 5
		Анимацион сюжет: “Мияу адашкан”
тычкан		Аудиоязма №6
		Аудиоязма №7 - 8
бу кем?		Анимацион сюжет: ”Аю баласы дөнья белән таныша”
		Аудиоязма №9 - 10
бу нәрсә?		Аудиоязма №11
нишли?	-Песи нишли?	Анимацион сюжет: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”
йоклый	-Песи йоклый.	
утыра	-Әни нишли?	Аудиоязма №12
ашый	-Әни утыра.	
эчә	-Коля нишли?	Аудиоязма №13 - 14
	-Коля ашый (эчә).	Анимацион сюжет: “Тату гаилә”
нишлисең?	-Мияу, нишлисең?	Аудиоязма №15
ашыйм	-Ашыйм.	
эчәм	-Акбай, нишлисең?	Аудиоязма №16 - 18
	-Эчәм.	Анимацион сюжет: “Юмарт аю”
уйный	-Оля (Коля), нишлисең?	Аудиоязма №19
уйныйм	-Уйныйм.	
утырам		Аудиоязма №20
барам	-Кая барасың?	Анимацион сюжет: “Кафега барабыз”
кая барасың?	-Кафега барам.	
син нишлисең?	-Син нишлисең?	
	-Мин бәрәңге ашыйм (чәй эчәм,	

	уйныйм, барам, утырам, йоклый)	Аудиоязма №21-23
сикер-сикерэм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.	Анимацион сюжет: “Урманда күнелле уеннар”
сикерэ йөгерэ төлке	Куян сикерэ (йөгерэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгерэ). Төлке сикерэ (йөгерэ).	Аудиоязма №24 Аудиоязма №25-28
йөгер-йөгерэм	-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерэм.	Анимацион сюжет: “Көчлеләр, кыюлар, житезләр”
чэк-чэк өчпочмак	-Мин чэк-чэк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №29-30 Анимацион сюжет: “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә”
яшь	-Сиңа ничә яшь? -6 яшь.	Аудиоязма №31-32 Аудиоязма №33-34 Дәфтәрдә эш №10
бүре керпе	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	Анимацион сюжет: “Циркта”
тавык этәч	Этәч зур, матур Тавык кечкенә, матур	Аудиоязма №35 - 36 Аудиоязма №37 - 38
үрдәк	-Син кем? -Мин үрдәк.	Анимацион сюжет: “Шаян кошлар”
чана шуа	Куян чана шуа.	Аудиоязма №39 - 40 Аудиоязма №41
шуам	Мин чана шуам.	Анимацион сюжет: “Урманда зур концерт”
бие бии	-Аю, әйдә, бие!	Аудиоязма №42 – 44 Аудиоязма №45 - 46
биим		Анимацион сюжет:

ак кара	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам.	“Акбай туган көнгә барырга жыена” Аудиоязма №47 Аудиоязма №45, 48 – 49 Анимацион сюжет: “Мияуның туган көнө”
жырла-жырлым	-Син нишлисең? -Мин жырлым.	Аудиоязма №50 Аудиоязма №51 – 53
зур рәхмәт	жырлыйбыз зур рәхмәт	Анимацион сюжет: “Урман китапханәсендә” Аудиоязма №54 - 60 Анимацион сюжет: “Уйный-уйный укыйбыз” Аудиоязма №61-63
китап укый	Кыз китап укый.	Анимацион сюжет: “Урман мәктәбендә”
рәсем ясым	рәсем ясым-алма ясым мәктәп	Аудиоязма №64 Анимацион сюжет: “Теремкәй” Аудиоязма №65-66
укыйм	-Кем укый. -Мин укыйм.	Анимацион сюжет: “Кем нәрсә ярата?” Аудиоязма №67 - 71
дәфтәр	бик тәмле	
	Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши.	

	Теремкэйдэ бүрө яши. Теремкэйдэ төлкө яши. Теремкэйдэ аю яши. Алар бик дус. -Кэжэ кая? -Әнэ, кэжэ кэбестә ашый. Кэжэ кэбестә ярата. -Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле. -Мә, кэжэ, ботка аша. -Юк, кэбестә яратам. Кэбестә тәмле.	
--	--	--

Ана теленнән комплекслы - тематик планнар
Икенче кечкенэләр төркеме (3-4 яшь)
“Туган телдә сөйләшәбез”

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләр	Эшчәнлек саны
1.	Исэнме, балалар бакчасы	Танышу Өйдә кем яши? Мин малай, мин кыз Мияу белән танышу Әйдәгез танышыйк Әйдә дуслашыйк	1 1 1 1 1 1
2.	Уенчыклар	Минем яраткан уенчыкларым Минем яраткан уенчыкларым Карусельгә сәяхәт Без уйнарга яратабыз Йомшак уенчык карау Туп Туган көн Мияу кунакка килгән Уенчыклар кибете	1 1 1 1 1 1 1 1 1
3.	Көз	Алтын көз Көз килде Аваз культурасы, Ө авазы Куян үстергән кишер һәм помидор Яшелчә бакчасында “Шалкан” әкияте Жиләк-жимеш бакчасында	1 1 1 1 1 1 1

		Бакчада алмалар өлгерде Уйный-уйный санийбыз	1 1
4.	Гаилә	Өйдә кем яши? Безнең гаилә Качышлы уйныйбыз Тату гаилә Минем дуслар Өйдәгез дуслашыйк Минем туганнарым Безнең гаилә Әби күчтәнәче Дустыңны сыйла Сөт,чәй Кунакка барабыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
5.	Кыш	Кар ява Алсуны урамга киендерәбез А.Алиш “Куян кызы” “Чанада шуабыз” рәсемен карау Кышкы уеннар “Куяннар”уенын өйрәнү	1 1 1 1 1 1
6.	Яңа ел бәйрәме	Тиздән чыршы бәйрәме Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау Уйныйбыз да, жырлыйбыз да Без бәйрәмгә эзерләнәбез Бәйрәм концерты Яңа ел бәйрәме	1 1 1 1 1 1
7.	Минем йортым, минем шәһәрәм	Минем шәһәрәм Мин “КамАЗ” оныгы “Әлли-бәлли итәргә...”бишек жыры Безнең урам Алсуның яңа өе Алсуда кунакта	1 1 1 1 1 1
8.	Безнең авылда	Безнең авылда Зурлар һәм кечкенәләр “Кем нәрсә ярата?”татар халык әкиятен сөйләү “Песи һәм песи балалары”рәсемен карау Ж.Тәржемановның”Үзен бик чиста йөртә”шигырен уку “Кем МИЯУ дип әйтте?” Йорт кошлары Р.Батулланың “Елак этәч”әсәрен уку Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
9.	Ватанны саклаучылар көне	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Ватанны саклаучылар көне Очучылар З.Туфайлованың “Шофёр булам”шигырен	1 1 1 1 1 1

		уку	
10.	8нче март	Минем энием Кояш гомере телим мин, энием, сиңа! Без энигэ булышабыз Эбигэ кунакка барабыз Мин энинең ярдәмчесе Азат кунак чакыра	1 1 1 1 1 1
11.	Кыргый хайваннар	Урманда Аю белән куян “Өч аю”экиятэ	1 1 1
12.	Экияттә кунакта	“Теремкэй” рус халык экиятен сөйләү Кыргый хайваннар “Төлке, куян һәм этәч”экиятен сәхнэләштерү	1 1 1 1
13.	Яз	Урамда яз Яз житте Яз жыры “Кояш чык,чык,...” Язгы күренешләр Ак аю кунакка килгән Кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык”шигырен уку Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
14.	Бәйрәмнәр	Бәйрәмгә барабыз “Балалар бакчасында бәйрәм” дигән рәсем карау “Урманда зур концерт” - анимацион сюжет карау	1 1 1
15.	Жәй	Автобуста сәяхәт Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку Мультфильмда кунакта М.Мазуновның “Кәжә”шигырен уку “Кәжә һәм кәжә бәтиләре” рәсемен карау Чәчәкләр-тормыш яме Матур жәй, кил безгә Мин жәйне яратам “Карга” эндәшен уку Саф һавада Экология сукмагы буенча сәяхәт Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
			105сәгать

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)
“Туган телдә сөйләшәбез”

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	Без балалар бакчасында	Танышу Без балалар бакчасында	1 1
		Әкиятләр иленә сәяхәт	1
2.	Мин - дөньяның бер кешесе	Өти, әни һәм мин “Гаилә” рәсемен карау Г. Тукай “Безнең гаилә” шигырен уку Г. Тукай “Безнең гаилә” шигырен ятлау Гаилә Мин һәм кешеләр	1 1 1 1 2 2
		“Көз һәм балалар” жыры Анимацион сюжет “Шалкан әкиятен буенча” Әйдәгез, дуслашыйк.	2 1 1
3.	Ю	Б.Рәхмәт “Су” шигырен уку Б.Рәхмәт “Су” шигырен ятлау	1 1
		Качышлы уйныйбыз	1
4.	Көз	Көз килде “Көз” рәсемен карау	1 1
		Качышлы уйныйбыз	1
5.	Куян күчтәнәчләре	Куян күчтәнәчләре	2
		“Шалкан” әкиятен	1
6.	Көз күчтәнәчләре	Жимешләр Р.Батулла “Аю Әппәс” әкиятен сөйләү	1 1
		Әйдәгез, уйныйбыз	1
7.	Табын янында.	Ашамлыklar Әбине сыйла Сыйла Без кибеткә барабыз, ашамлыklar алабыз Аш бүлмәсе	2 1 1 1 1
		Безнең кунаklar Дустыңны сыйла Кунак сыйлау	1 1 1
8.	Татар халык ашлары	Татар халык ашлары	2
		Азат кунак чакыра	1
9.	Безнең уенчыklar	Безнең уенчыklar Әйдәгез уйныйбыз Уенчыklar белән уйныйбыз Уенчыklar кибете Без уйнарга яратабыз Уйныйбыз Минем яраткан уенчыklarым	3 1 1 1 1 1 1
		Уенчыklar Паркка сәяхәт Алсуның туган көне Яңа ел килә Ә.Баринның “Кыш” шигырен уку	2 1 1 1 1

10.	Кыш	Жәнлекләр кышка әзерләнә Жәнлекләр кышкы урманда А.Алиш”Куян кызы” Кыргый хайваннар Хәйдәрнең “Керпе туны”әкиятен уку Ә.Баринның “Кыш”шигырен уку	1 1 1 1 1 1
		Паркка сәяхәт Уйныйбыз Мияуга бүләк	1 1 1
11.	Халык жәүһәрләре	Киёмнәр	2
		“Ни өчен киёмнәр югалган”	1
12.	Ватанны саклаучылар	Безнең Армия Хәрби һөнәрләр Очучылар Без солдатлар К. Булатованың “Солдатлар” шигырен уку Иң яхшы әти	1 1 1 1 1 1
		Уенчыклар үпкәләгән “Күңелле уеннар” Уенчыклар юабыз	1 1 1
13.	8 март	Әнием турында сөйлим З.Туфайлованың “Әни сүзе” шигырен ятлау	1 1
		Саннар	2
14.	Яз	Кар Бабай язны эзли Яз бүләкләре Нур Гайсинның“Яз килә”шигырен уку “Без язны яратабыз”	1 1 1 1
		Уйныйбыз да, санийбыз да	1
15.	Күчмә кошлар	Күчмә кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык”шигырен уку Б. Рәхмәтнең “Яз ”шигырен ятлау	2
		Бергәләп өйрәник “Акбай һәм Мияу мажаралары”	1 1
16.	Халык жәүһәрләре	Кунак чакырабыз	2
		“Күңелле ял итәбез”	1
17.	Апрель житсә, исемнең жырына куша тургай	Габдулла Тукай Габдулла Тукайның “Кызыклы шәкерт”шигырен уку Габдулла Тукайның “Гали белән кәжә” шигырен ятлау	2 1 1
		Без татарча сөйләшәбез	2
18.	Йорт хайваннары	Йорт хайваннары К. Ушинскийның “Хайваннар бәхәсе”әсәре	1 1
		Бу өйдә кем яши?	1
19.	Минем дусларым	“Торна белән Төлке” әкиятен уку “Без татарча сөйләшәбез” Ж.Тәржемановның ”Кикрикүк”шигырен уку	2 1 1

		А.Алишның”Чукмар белән Тукмар” әкиятә буенча әңгәмә	
		Без театр уйныйбыз	1
		Уйныйбыз	1
20.	Сабантуй бәйрәме	Сабантуйга әзерләнәбез	1
		Күңелле Сабантуй	
		Сабантуй бәйрәме	1
			104 сәгать

**Зурлар төркеме (5-6 яшь)
“Туган телдә сөйләшәбез”**

	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	«Яхшы сүз-жан азыгы»	Танышу Ягымлы сүзләр Сыйла (катнаш эшчәнлек)	1 1 1
2.	А. Алиш ижаты	А.Алиш- балалар язучысы. А.Алиш “Каз белән аккош”	1 1
		“Чукмар белән Тукмар” (катнаш эшчәнлек)	1
3.	Хуш киләсең, ямьле көз!	Жәйләр үтте, көзләр житте. Көзгә табигать	1 1
		“Шалкан” (катнаш эшчәнлек)	1
4.	Көз күчтәнәчләре	Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт Сыйлыйбыз	1 1
		“Баллы кишер” (катнаш эшчәнлек)	1
		Түтәлләрдә үсте яшелчә Яшелчәләр кибете Бар матур бакча	1 1
5.	Мин яратам сине, Татарстан	Мин яратам сине, Татарстан Туган жирем-Татарстан	1 1
		“Уйный-уйный эшлибез”	1
		Гүзәл туган ягыбыз Туган ил кайдан башлана?	1 1
		Мультфильм “Акбарс”	1
6.	Төсләр дөньясы	Төсләр Төсләр дөньясы	1 1
		“Юл мажаралары”.	1
7.	Кем эшләми, шул ашамый	Яшелчә салаты Яшелчәләр юабыз.	1 1
		“Кем эшләми, шул ашамый”	1
8.	Жиләк-жимешләр	Жимешләр Уйныйбыз да, жырлыйбыз да Жиләк-жимешләр	1 1 1
9.	Минем гаиләм	Безнең гаилә Әби, бабайларны хөрмәтлик.	1 1

		“Аш бүлмәсе”	1
10.	Табын янында	Савыт-саба кибетенә сәяхәт.	1
		Савыт-саба.	1
		Бергәләп өйрәнәбез.	1
		Курчак Алиятга булыш	1
		Чәй табыны	1
		“Өч аю” .	1
11.	Киёмнәр дә безне бизиләр	Киём кешене бизи	1
		Киём-салым кибетенә сәяхәт	1
		“Киёмнәр кибетендә”	1
12.	Салкын кыш	Салкын кыш	1
	Кышкы уеннар	Кышкы уеннар	2
		“Хат ташучы Кар бабай.”	1
		Без суыктан курыкмыйбыз.	1
		Кыш	1
		“Киёмнәр кибетендә”	1
		Кышкы уеннар	1
		Ел фасыллары	1
		Куян кызы	1
13.	Кунак булсаң- тыйнак бул	Без ашыйбыз	1
		Мин кунак яратам	1
		Бергәләп өйрәнәбез	1
14.	Киёмнәр	Киенергә ярдәм ит	1
		Милли киёмнәр.	1
		“Киёмнәр кибетендә”	1
		Киёмнәр дә безне бизиләр.	1
		Киёмнәр дөньясы	1
		”Ни өчен киёмнәр югалган”	1
15.	Йорт җиһазлары	Матур әдәбият белән таныштыру. Өстәл театры “Өч аю”.	1
		Өй җиһазлары кибете.	1
		“Маша һәм өч аю”	1
16.	Муса Җәлил безнең күңелләрдә.	Муса Җәлил безнең күңелләрдә.	1
		“Батырлыкта-матурлык”.	1
		“Шаян уенчылар”.	1
17.	Кояш гомере телिम мин, әнием, сиңа	Без әни белән кибеткә бардык	1
		Әниләр бәйрәме	1
		“Өч кыз”	1
		Әни кирәк	1
		Әниемнең тәмле ашлары	1
		“Туган көн”	1
18.	Без язны яратабыз	Яз килә.	1
		Яз килә, яз!	1
		“Кем нәрсә ярата?”.	1
		Татар халык иҗаты аша язны тасвирлау	1
		Нәүрүз – яз бәйрәме	1
		Бар, юк	1
19.	Безнең канатлы дусларыбыз	Күчмә кошлар	1
		Кошлар	1

		“Алтын ай” кибете	1
20.	Габдулла Тукай иҗаты	Габдулла Тукай Г. Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку.	1 1
		Тукай әсәрләреннән төзелгән мультфильмнардаң өзеҗләр карау.	1
		Г. Тукай “Безнең гаилә” “Гаилә” рәсемен карау	1 1
		Г. Тукай “Бала белән күбәләк”	1
21.	Чисталыкта- матурлык	Саулык-зур байлык Шигырь уку: Ә.Ерикәй “Чисталык сөябез”	1 1
		“Чисталыкта-матурлык”	1
22.	Жиңү алып килде май	Сугыш ветераннары белән очрашу	1
23.	Кунак көтәбез	“Винни-пух кунакка бара”.	1
		“Чебурашка”	1
24.	Хәрәкәттә -бәрәкәт	Минем яраткан спорт төре. Шигырь уку: В Хәйруллина “Туплар”	1 1
		Арыслан баласы һәм ташбака ничек жыр жырлаган	1
25.	Чәчәкле жәй	Чәчәкләр-тормыш яме Чәчәкле жәй.	1 1
		Сабантуй бәйрәме	1
26.	Күңелле Сабантуй	Күңелле Сабантуй уеннары Сабан туена әзерлек Сабан туена әзерлек	1 1 1
			102

**Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)
“Туган телдә сөйләшәбез”**

	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	Әйдәгез, танышабыз!	Әйдәгез, танышабыз Тәмле сүз – жан азыгы	1 1
		“Мияу адашкан”	1
2.	Тату гаилә	Минем өем Тату гаилә	1 1
		“Аю баласы дөнья белән таныша”	1
3.	Абдулла Алиш иҗаты	А. Алиш иҗаты белән танышу. А.Алиш “Сертотмас үрдәк” әкиятте	1 1
		“Батыр Мияу белән куркак Куянкай”	1
4.	Алтын көз	Алтын көз Көз жигте	1 1
		“Шалкан”	1
5.	Көзге байлык	Яшелчәләр	2
		“Кем эшләми, шул ашамый”	1
6.	Көз күчтәнәчләре	Жиләк-жимешләр Көз күчтәнәчләре	1 1
		“Без сыйланабыз”	1

7.	Икмәк – яшәү терәге	“Игенченең тырышлыгы кырларыннан күренә” Кунак чакырдык	1 1
		“Юмарт аю”	1
8.	Ашамлыклар	Ашамлыклар Кунак көтәбез	1 1
		“Кафега барабыз”	1
9.	Савыт-саба	Савыт-саба	2
		“Тәмле” кафесы ачабыз	1
10.	Өй жиһазлары	Минем өем, өй жиһазлары	1
		“Тәмле” кафесында	1
11.	Милли киёмнәр	Әбиемнең серле сандыгы Киём кешене бизи	1 1
		“Күңелле уеннар”	1
12.	Минем туган жирем	Татарстан буйлап сәяхәт Спорт бәйрәменә барабыз	1 1
		“Көчлеләр, кыюлар, житезләр”	1
13.	Башкалам - Казан	Башкалам - Казан “Туган илем – туган өем”	1 1
		Әниләр бәйрәменә барабыз	1
14.	Кыргый хайваннар	Кыргый хайваннар	2
		“Циркта”	1
15.	Ишек алдында	Йорт кошлары Йорт хайваннары	1 1
		“Төлке һәм каз” мультфильмы	1
16.	Кыш килде	Кыш килде Кыш	1 1
		“Безнең дуслар”	1
17.	Кышкы уеннар	Кышкы уеннар Яңа ел бәйрәме	1 1
		“Кар малай” мультфильмы	1
18.	Кыш Кышкы уеннар	Кыш. Кышкы уеннар	2
		“Шаян кошлар”	1
19.	Кышлаучы кошлар	Кышлаучы кошлар Кошлар кафесы Кошларга ярдәм итик	2 1 1
		“Әйдә, бие!”	1
		“Урманда зур концерт”	1
20.	Киёмнәр	Киёмнәр Кышкы киёмнәр	1 1
		“Акбай туган көнгә барырга эзерләнә”	1
21.	Муса Җәлил	Муса Җәлил	2
		“Мияуның туган көне”	1
22.	И туган тел, и матур тел	Бөтендөнья телләр көне И туган тел, и матур тел...	1 1
		“Урман китапханәсендә”	1
23.	Безнең шәһәр	Безнең шәһәр	2

		“Уйный-уйный укыйбыз”	1
24.	Ямьле яз	Ямьле яз	2
		“Урман мәктәбендә”	1
25.	Әкияттә кунакта	Әкияттә кунакта	1
		“Хуш киләсең, Нәүрүз!”	1
		“Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү	1
26.	Күчмә кошлар	Күчмә кошлар	2
		“Кем нәрсә ярата?”	1
27.	Белем иленә сәяхәт	Белем иленә сәяхәт	2
		Серле чәчәк	1
		Уку бүлмәсе	1
		“Уйный-уйный укыйбыз”	1
28.	Мәктәп	Без мәктәпкә барабыз	2
		“Без инде хәзер зурлар - мәктәпкә илтә юллар”	1
		“Юл мажаралары”	1
29.	Урман-безнең байлыгыбыз	Урманда	1
		Нәрсә ул “Кызыл китап?”	1
		Габдулла Тукай	1
30.	Габдулла Тукай	Г. Тукай әкиятләренә сәяхәт	1
		Без - Тукай оныклары	1
		Г. Тукай “Шүрәле”	1
31.	Әкияттә кунакта	“Эш беткәч, уйнарга ярый”	1
		“Алтын бөртекләр”	1
		“Агачлар да авырыйлар”	1
32.	Белем иленә сәяхәт	Могжизалар кыры	1
		Белем иленә сәяхәт	1
33.	Без уйнарга яратабыз	Казанга спорт бәйрәменә барабыз	1
		Без уйнарга яратабыз	2
		Сюжетлы-рольле уеннар	1
34.	Жиңү бәйрәме	Алар безгә жиңү бүләк итте	1
		Жиңү бәйрәме	1
35.	Хуш бакчам, исәнме мәктәп	Кабатлау.	1
		“Хуш бакчам, исәнме мәктәп”	1
			108 сәгать

III.БҮЛЕК. Оештыру.

Материаль - техник яктан тээмин ителеш

Татар теле кабинеты	Белем бирү эшчәнлеге, индивидуаль, коррекцион эш, ата-аналар, педагоглар өчен консультациялар, ачык эшчәнлекләр .	Зурлар һәм балалар өчен өстәлләр, урындыклар, экран, ноутбук, уенчыклар, дидактик, интерактив уеннар, балалар әдәбияты, тематик папкалар, альбомнар, укыту -методик комплект (демонстрацион, таратма материал, аудио, видео дисклар, маскалар, театрларның төрле төрләре), ТР һәм РФ символикасы.
---------------------	---	---

Программалар белән һәм методик яктан тээмин ителеш

Зарипова З.М. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. “Идел-Пресс”, 2013.

Зарипова З.М “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, “Хәтер”, 2011

Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, “Хәтер”, 2012

Зарипова З.М. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, “Татарстан китап нәшрияты”, 2012

Нургалиева М.С. “Увлекательное обучение”. Использование интерактивной доски при обучении дошкольников государственным языкам, 2013

Нургалиева М.С. “Дидактические игры по обучению русскоязычных детей 4 – 7 лет татарскому языку”. 2013

Тавышлы күрсәтмәлелек

Зарипова З.М. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012

Зарипова З.М. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012

Зарипова З.М. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”, проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012

Зарипова З.М. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012

Зарипова З.М. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012

**Күрсәтмә, таратма материаллар, театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.
“Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен**

1.А №4 форматында күрсәтмә рәсемнәр	“Минем гаилә” Бабай, эби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	“Ашамлыклар” Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	“Уенчыклар” Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: “Куян өйгә керә, өйдә аю утыра”. “Куян өйдән чыга, сабуллаша”.	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А №3 форматында өй рәсеме	Өй макеты	1 данә
3. А №5 форматында таратма рәсемнәр	“Минем гаилә” Бабай, эби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	“Ашамлыклар” Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	“Уенчыклар” Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар	Битлекләр: бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
Бармак уеннары өчен атрибутлар	бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен

1. Күрсәтмә рәсемнәр	“Минем гаилә” Малай, кыз рәсемнәре, “Курчакны киендер” уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Уенчыклар” Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Ашамлыклар” Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	“Савыт-саба” Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Жиләк-жимешләр” Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	“Яшелчәләр” Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	“Киёмнәр” Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Өй җиһазлары” Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	“Төсләр” Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	“Саннар” (1дән 10га кадәр)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр	“Минем гаилә” Малай, кыз рәсемнәре, “Курчакны киендер” уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	“Уенчыклар” Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл,	Һәрберсе 15 данә

	сары, яшел төслөрдө).	
	“Ашамлыктар” Аш, ботка, чөк-чөк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	“Савыт-саба” Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данә
	“Жиләк-жимешләр” Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	“Яшелчәләр” Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	“Киёмнәр” Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данә
	“Өй җиһазлары” Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): “Өч аю”: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): “Кем нәрсә ярата”: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

**“Без инде хэзер зурлар-мэктэпкэ илтэ юллар” проекты буенча
6-7 яшьлек балалар өчен**

1.А №4 форматында күрсәтмә рәсемнәр	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабй йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А №5 форматында таратма рәсемнәр	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматында пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматында пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан	Һәрберсе 1 данә

Пропушено, пропущено,
скреплено печатью листов.
Заведующий МБДОУ «Детский
сад № 131 «Лучики»
Литвинцева Л.С.

